

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи

Затверджено
на засіданні кафедри спеціальної освіти та соціальної роботи
факультету педагогічної освіти
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 30.08.2021 р.)

Завідувач кафедри К.О. проф. Островська К.О.

Силабус з нормативної дисципліни «Виробнича практика зі спеціалізації»,
що викладається в межах ОПП для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
спеціальність 231 Соціальна робота ОПП «Соціально-психологічна реабілітація»

Львів 2021 р.

Назва дисципліни	Виробнича (зі спеціалізації) практика
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Туган-Барановського,7,
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет педагогічної освіти, кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	23 Соціальна робота 231 Соціальна робота
Викладач (-і)	Корнят Віра Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент
Контактна інформація викладача	ел. пошта: vira.kornyat@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Четвер 13.30 –15.00 (кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи, вул. Туган-Барановського, 7)
Сторінка курсу	https://pedagogy.lnu.edu.ua/course/praktyka
Інформація про дисципліну	«Виробнича (зі спеціалізації) практика» призначено для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти першого року навчання для денної та заочної форми навчання. Організатором практики є кафедра спеціальної освіти та соціальної роботи. Базами для проходження практики можуть бути: освітні установи (заклади дошкільної освіти загальноосвітні школи, навчально-виховні комплекси, навчально-реабілітаційні центри, ліцеї, гімназії), Центри соціальних служб, кризові центри, соціально-психологічні центри, притулки для дітей, громадські та недержавні організації та установи.
Коротка анотація дисципліни	«Виробнича (зі спеціалізації) практика» є обов’язковою освітньою компонентою ОПП «Соціально-психологічна реабілітація» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 «Соціальна робота» галузі знань 23 «Соціальна робота». Її тривалість визначена навчальним планом і складає 4 тижні у II семестрі, загальною кількістю 180 год, що відповідає 6 кредитам ECTS.

Мета та цілі дисципліни	Метою виробничої (зі спеціалізації) практики є: поглиблення, уточнення, розширення знань студентів про зміст, форми та напрями діяльності соціального працівника у різних закладах соціальної сфери; ознайомлення з формами та методами здійснення соціально-психологічної реабілітації з різними клієнтами; вдосконалення навичок професійної діяльності. Завдання практики: – використання студентами набутих теоретичних знань у практичній діяльності; – розвиток професійних компетентностей, особистісних якостей, необхідних соціальному; – ознайомлення із специфікою здійснення соціально-психологічної реабілітації соціальним працівником у різних організаціях державної та недержавної форм власності, що здійснюють соціальну роботу різними категоріями населення; – формування у студентів творчого та дослідницького підходів до професійної діяльності.
Література для вивчення дисципліни	Базова 1. Алещенко В. І. Психологічна реабілітація військовослужбовців з постстресовими психічними розладами: Навчальний посібник / В.І. Алещенко, О.Ф. Хмільяр. Харків, ХУПС. 2005. 84 с 2. Борщенко Т.В. Використання арт-терапії в комплексній реабілітації дітей з обмеженням життєдіяльності / Основи соціальної педіатрії: Навчально-методичний посібник: у 2-х т. / За редакцією Мартинка В.Ю. Т.2. К.: ФОП Верес О.І., 2016. с. 231-234. 3. Ведення випадку в сфері захисту дитини. URL : https://www.unicef.org/ukraine/media/9081/file/case-management2.pdf 4. Дегтяренко Т.М. Корекційно-реабілітаційна робота в спеціальних дошкільних закладах для дітей з особливими потребами: навчальний посібник. Суми: Університетська книга. 2013. 301 с. Єжова Т. Є. Соціальна реабілітація дітей з інвалідністю : навч. посіб. Київ. унт ім. Б. Грінченка. 2011. 284 с 5. Закон України «Про соціальні послуги». URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#Text. 6. Медична і соціальна реабілітація: підручник (ВНЗ I-III р.а.) / В.Б. Самойленко, Н.П. Яковенко, І.О. Петряшев та ін. – 2-е вид., переробл. і доповн. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина». К., 2018. 464 с. 7. Організація соціальної роботи з дітьми та молоддю, які опинились у СЖО. Практичний посібник для спеціалістів соціальної сфери. // Авт. кол.: С.С. Валько, Л.С. Лоріашвілі, М.С. Лоріашвілі, А.І. Павловський, Ю.А. Саранков, Я.М. Туреханов, Ю.М. Удовенко. К.: ХХ, 2011. 304 с. 8. Організація психологічної реабілітації дітей-інвалідів (Методичний посібник Міністерства праці та соціальної політики України). К.: 2008. 28 с. 9. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 1. Київ, 2018. 208 с. 10. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 2. Київ, 2018. 240 с. 11. Основи реабілітаційної психології: подолання наслідків кризи. Навчальний посібник. Том 3. Київ, 2018. 236 с.

	12. Про затвердження форм обліку соціальної роботи з сім'ями/особами, які перебувають у складних життєвих обставинах. Наказ Мінсоцполітики України від 09.07.2014 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0943-18#Text. 13. Перелік державних стандартів соціальних послуг. URL : https://kharkivoda.gov.ua/content/documents/912/91199. 14. Соціально-педагогічна та психологічна робота з дітьми у конфліктний та постконфліктний період : метод. рек. / Н.П. Бочкор, Є.В. Дубровська, О.В.Залеська та ін. Київ: МЖПЦ «Ла Страда-Україна», 2014. 84 с. 15. Харченко С.Я., Краснова Н.П., Харченко Л.П. Соціально-педагогічні технології. [Навч.- методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів]. Луганськ, 2005. 552 с. 16. Шевцов А. Г. Освітні основи реабілітології : монографія. К. : «МП Леся». 2009. 483 с Допоміжна 17. Положення про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах. Наказ Міністерства освіти України від 2 червня 1993 №161 // Освіта України: Нормативно-правові документи. – К.: Міленіум, 2001. – С. 382 – 399. 18. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України від 8 квітня 1993 року № 93 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти № 351 (0351281-94 від 20.12.94) // Інформ. зб. Міністерства освіти України. – 1993. – № 17 – 18. – С. 16 – 30. 19. Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті імені Івана Франка. URL : https://www.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/06/S22C-6e18062115060-1.pdf. 20. Положення про проведення практик студентів Львівського національного університету імені Івана Франка. URL : lawcollege.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Положення-про-проведення-практик Інформаційні ресурси 21. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В. О. Сухомлинського. http://www.library.edu-ua.net 22. Електронна бібліотека. http://el-biblioteka.at.ua 23. Електронна бібліотека. http://books.tr200.net 24. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) http://www.nbuv.gov.ua/portal 25. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць). http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush 26. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського. http://www.nbuv.gov.ua
Обсяг курсу	<u>180</u> годин (для студентів денної та заочної форми навчання)

**Очікувані результати
навчання**

Проходження практики сприяє формуванню:

Інтегральної компетентності (ІК):

ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності, процесу навчання, що передбачає проведення досліджень та застосування певних теорій, методів соціальної роботи, соціально-психологічної реабілітації та науково-дослідної, науково-педагогічної діяльності характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальних компетентностей (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність розробляти і управляти проектами.

ЗК 3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 6. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 9. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 10. Здатність працювати в команді.

Фахових компетентностей (СК)

ФК1. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.

ФК2. Здатність до виявлення соціально значимих проблем і факторів досягнення соціального благополуччя різних груп населення.

ФК3. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.

ФК4. Здатність до впровадження методів і технологій інноваційного практикування та управління в системі соціальної роботи.

ФК5. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (експертами з інших галузей/видів економічної діяльності), налагоджувати взаємодію державних, громадських і комерційних організацій на підґрунті соціального партнерства.

ФК6. Здатність до оцінки процесу і результату професійної діяльності та якості соціальних послуг.

ФК7. Здатність до професійної рефлексії.

ФК8. Здатність до спільної діяльності та групової мотивації, фасилітації процесів прийняття групових рішень.

ФК9. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.

ФК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість задля вирішення соціальних проблем через упровадження соціальних інновацій.

ФК11. Здатність виявляти професійну ідентичність та діяти згідно з цінностями соціальної роботи.

ФК12. Здатність до критичного оцінювання соціальних наслідків політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства.

ФК14. Здатність до ефективного менеджменту організації у сфері соціальної роботи.

ФК15. Здатність до розроблення, апробації та втілення соціальних проектів і технологій.

ФК16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

ФК 17. Здатність до розуміння особливостей розвитку, проблем соціально вразливих груп клієнтів, зумовлених їх виключенням зі суспільства, психотравмуючими подіями життя, та обрання ефективних технологій соціально-психологічної реабілітації, методів втручання і способів надання комплексної допомоги, підтримки окремих груп клієнтів, їх інтеграції у соціум

Успішне проходження практики сприятиме досягнення здобувачами

програмних результатів навчання

ПРН 1. Розв'язувати складні задачі і проблеми, що потребують оновлення й інтеграції знань в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

ПРН2. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.

ПРН5. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.

ПРН6. Самостійно й автономно знаходити інформацію необхідну для професійного зростання, опановувати її, засвоювати та продукувати нові знання, розвивати професійні навички та якості.

ПРН7. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.

ПРН8. Автономно приймати рішення в складних і непередбачуваних ситуаціях.

ПРН9. Виконувати рефлексивні практики в контексті цінностей соціальної роботи, відповідальності, у тому числі для запобігання професійного вигорання.

ПРН10. Аналізувати соціальний та індивідуальний контекст проблем особи, сім'ї, соціальної групи, громади, формулювати мету і завдання соціальної роботи, планувати втручання в складних і непередбачуваних обставинах відповідно до цінностей соціальної роботи.

ПРН11. Організовувати спільну діяльність фахівців різних галузей і непрофесіоналів, здійснювати їх підготовку до виконання завдань соціальної роботи, ініціювати командоутворення та координувати командну роботу.

ПРН12. Оцінювати соціальні наслідки політики у сфері прав людини, соціальної інклюзії та сталого розвитку суспільства, розробляти рекомендації стосовно удосконалення нормативно-правового забезпечення соціальної роботи.

ПРН13. Демонструвати ініціативу, самостійність, оригінальність, генерувати нові ідеї для розв'язання завдань професійної діяльності.

ПРН15. Розробляти критерії та показники ефективності професійної діяльності, застосовувати їх в оцінюванні виконаної роботи, пропонувати рекомендації щодо забезпечення якості соціальних послуг та управлінських рішень.

ПРН16. Розробляти соціальні проекти на високопрофесійному рівні, апробувати та втілювати соціальні проекти і технології.

	ПРН17. Самостійно будувати та підтримувати цілеспрямовані, професійні взаємини з широким колом людей, представниками різних спільнот і організацій, аргументувати, переконувати, вести конструктивні переговори, результативні бесіди, дискусії, толерантно ставитися до альтернативних думок. ПРН18. Демонструвати позитивне ставлення до власної професії та відповідати своєю поведінкою етичним принципам і стандартам соціальної роботи. ПРН19. Виконувати практики соціально-психологічної реабілітації щодо вразливих груп клієнтів, організовувати надання їм комплексної допомоги, підтримки, інтеграцію у соціум. ПРН20. Визначати стратегічні цілі соціального розвитку громади, регіону, розробляти план розвитку громади та застосовувати методи і прийоми активізації й консолідації членів громади щодо його реалізації. ПРН 21. Упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.
Ключові слова	Клієнти, оцінка потреб клієнта, соціальні послуги, соціально-психологічна реабілітація, соціальний працівник
Формат курсу	Очний, заочний
теми	ДОДАТОК (схема курсу)
Підсумковий контроль, форма	Диференційований залік
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з дисциплін: «Система соціальної роботи», «Психолого-педагогічна оцінка потреб клієнта», «Соціальна, педагогічна та психологічна робота в громаді», «Соціально-психологічна реабілітація»
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Бесіда, консультації, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), виконання індивідуальних завдань, спостереження, тестування, аналіз наукової літератури, проектування.
Необхідні обладнання	Робочий кабінет, стимульний матеріал для діагностичних процедур
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання результатів практичної підготовки здійснюється за 100-бальною шкалою на основі аналізу роботи на базі практики (50 балів) та під час диференційованого заліку (50 балів): <i>На базі практики (50 балів):</i> Заповнення бланку первинних даних про отримувача послуги соціально-психологічної реабілітації

	Підбір методик для комплексної діагностики стану вразливості клієнта – 5 балів Проведення оцінки потреб, соціально-психологічної діагностики клієнта – 10 балів Розробка індивідуального плану соціально-психологічної реабілітації клієнта – 20 балів Розробка індивідуального плану соціально-психологічної реабілітації клієнта – 15 балів Під час проведення заліку: Своєчасність здачі звітної документації практики – 5 балів Якість оформлення та виконання матеріалів звітної документації – 30 балів Презентація результатів практики – 10 балів Присутність та участь на підсумковій конференції за результатами практики – 5 балів Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються»
Питання до заліку	1. Нормативно-правові основи організації соціальної роботи. 2. Основні види соціальних послуг. 3. Соціально-психологічна реабілітація як складова соціальної роботи. 4. Оцінка потреб клієнта як основ надання соціальної допомоги та підтримки. 5. Методи комплексної діагностики особистості. 6. Налагодження первинного контакту, комунікації з клієнтом. 7. Особливості організації діагностики клієнта. 8. Інтерпретація результатів діагностики, її врахування при складанні плану соціально-психологічної реабілітації. 9. Категорії клієнтів, які потребують реабілітаційних заходів. Види реабілітації. 10. Ведення документації соціальним працівником Вимоги до її оформлення.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

ДОДАТОК

Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)* *лекція, самостійна, дискусія, групова робота)	Література. Ресурси в Інтернеті	Завдання	Термін виконання
1	Ознайомлення з установою, керівництвом, складом працівників, основними завданнями та напрямками роботи, категоріями клієнтів. Проходження інструктажу з техніки безпеки. Планування власної діяльності на час проходження практики, визначення графіку роботи. Налагодження первинного контакту з клієнтами. Визначення вразливих груп. Визначення потенційних отримувачів послуги соціально-психологічної реабілітації. Заповнення бланку первинних даних про отримувача послуги соціально-психологічної реабілітації Підбір методик для комплексної діагностики стану вразливості клієнта та необхідних в подальшому соціально-реабілітаційних дій, розробки індивідуального плану реабілітації клієнта.	Групова, індивідуальна робота	3, 5, 12, 18	Заповнити бланк первинних даних. Підібрати методи для оцінки потреб та комплексно діагностики клієнта	1 тиждень
2	Підготовка та проведення оцінки потреб, соціально-психологічної діагностики клієнта, згідно обговорених і затверджених керівником практики діагностичних методик. Опрацювання даних, аналіз та інтерпретація отриманих результатів. Обговорення проведення роботи з керівником практики від кафедри. Участь у семінарах, засіданнях, які проходять на базі практики. Представлення результатів діагностики. Оформлення документації.	Групова, індивідуальна робота	3, 4, 7, 14, 15, 16	Підготувати стимульний матеріал для проведення діагностичних процедур.	2 тиждень

3	Підготовка та проведення оцінки потреб, соціально-психологічної діагностики клієнта, згідно обговорених і затверджених керівником практики діагностичних методик. Опрацювання даних, аналіз та інтерпретація отриманих результатів. Обговорення проведення роботи з керівником практики від кафедри. Участь у семінарах, засіданнях, які проходять на базі практики. Представлення результатів діагностики. Оформлення документації.	Групова, індивідуальна робота	3, 4, 7, 14, 15, 16	Провести аналіз результатів діагностики	3 тиждень
4	Розробка, згідно отриманих результатів оцінки потреб та соціально-педагогічної, психологічної діагностики, індивідуального плану соціально-психологічної реабілітації клієнта. Участь у семінарах, засіданнях, які проходять на базі практики. Підготовка та подання звіту про проходження практики Презентація результатів практики в установі. Оформлення документації.	Групова, індивідуальна робота	2, 6, 8, 9, 10, 11, 19	Розробити план соціально-психологічної реабілітації	4 тиждень
	Презентація результатів практики на кафедрі	презентація, виступ			